

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata Miejskowa:
 bez odnośnienia:
 Na rok . . . 8 rsr.
 „ 6 miesięcy 4 „
 „ 3 miesiące 2 „
 „ 1 miesiąc — 67 k.
 Za odnośnienie dopłaca się 5 kop. miesięcznie.

Prenumerata Zamiejscowa:
 z odsyłką pocztą:
 Na rok . . . 10 rsr.
 „ 6 miesięcy 5 „
 „ 3 miesiące 2 „ 50 k.
 „ 1 miesiąc — „ 84 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej N. 478 i w innych jej kantorach miejskich; — w St.-Petersburgu w księgarni M. Wolfa w Gościńnym dworze Nr. 18, 19 i 20 i w Moskwie, w księgarni tegoż w domu Rudakowa na Kuźnickim moście. — Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz 6 kop. od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy 9 kop., za trzy razy 12 kop. — **Oddzielne numera** sprzedają się po 5 kop.

Artykuły nadsyłane bez warunków ze strony autora, stają się zupełną własnością Dyrekcji. Artykuły nieprzyjęte będą zwracane tylko na osobiste żądanie i zachowywane trzy miesiące; przyjęte, w razie potrzeby podlegają skróceniu. — **Artykuły i ogłoszenia nadsyłane do umieszczenia tegoż samego dnia, powinny być złożone w Dyrekcji nie później jak o godzinie 9-jej rano.** — Listy przyjmują się tylko frankowane.

Redakcja otwarta jest dla interesantów, codziennie od godziny 11 do 12 z rana.

WYCHODZI CODZIENNIE, PROZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

PRENUMERATA NA DZIENNIK WARSZAWSKI

Dziennik Warszawski w II-m kwartale r. b. wychodzić będzie, według tego samego programu, w takich samych warunkach i w tym samym jak w I-m kwartale, formacie.

Prenumerata miejscowa pozostaje taż sama, a mianowicie:

w Warszawie bez rozsyłki:
 na rok . . . rs. 8 —
 „ 6 miesięcy „ 4 —
 „ 3 miesiące „ 2 —
 „ 1 miesiąc „ — k. 67

Za przesyłkę do domu, dopłaca się miesięcznie kopiejek 5.

Prenumerata zamiejscowa przyjmuje się **Jedynie w Kantorze Głównym Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich**, na ulicy Miodowej Nr. 487, roczna, półroczna, kwartalna i miesięczna:

Cena prenumeraty zamiejscowej:
 na rok: na pół roku; na 3 miesiące; na miesiąc.
10 rs. 1) 5 rs. 2) rs. 2 k. 50 3) 84 k. 4)

PP. prenumeratorowie zamiejscowi, pragnący zapnumerować Dziennik, raczą przysłać pieniądze, za termin żądany, wprost do Dyrekcji franco, z wyraźnym wypisaniem adresu. Numera Dziennika Warszawskiego będą wysłane w banderolach z adresem prenumeratora.

Ostrzegamy pp. prenumeratorów zamiejscowych, iż powinni o ile można **najwcześniej dopełnić przesyłki** pieniędzy, jeżeli pragną nie doznać przerwy w otrzymaniu Dziennika.

- 1) W tej cyfrze za ekspedycję 40 za przesyłkę pocztą 1 rsr. 60 kop.
- 2) W tej cyfrze za ekspedycję 20 za przesyłkę pocztą 80 kop.
- 3) W tej liczbie za ekspedycję 10 za przesyłkę pocztą 40 kop.
- 4) W tej cyfrze za ekspedycję 3 1/2 za przesyłkę pocztą 13 1/2 kop.

S P I S R Z E C Z Y.
 DZIAŁ URZĘDOWY. — Monarsze podziękowanie.

Dyrekcja główna tow. kredytowego ziemskiego. — Rozkaz warsz. ober-policmajstra.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — **Telegramy.** — **Wiadomości telegraficzne.** — Składki na korzyść dzieci ś. p. Borawskiej. — Album fotograficzne nowo-odbudowanego gmachu ratusza. — Opóźnienie poczty. — Wody mineralne w Busku. — Kurjer. — Kursy monet. — Komisja. — Kwestja dróg żelaznych. — Przewóz bydła na drogach żelaznych. — Górale w obwodzie terskim. — Cyganie. — Zbliżenie się pomiędzy Rosją i Francją. — Austrja i ziemie słowiańskie. Komunikacja dyplomatyczna. — Reforma wyborcza. — Świątowanie zecerów; kwestja czeska; sprawy węgierskie; izba deputowanych. — Ks. Sanguszko. — Słowacy. — Prawo obywatelstwa honorowego. — Prusy i Niemcy. Sprawy bawarskie. — Francja. Ciało prawodawcze. — Kwestja algijska. — O rozruchach w alfajskim górniczym okręgu. — **Rozmaitości.**
 PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

DZIAŁ URZĘDOWY Warszawa, dnia 13 (25) Lutego.

Monarsze podziękowanie. Biskup Leoncjusz, od czasu objęcia w r. 1863 djecezji podolskiej, zwracając ciągle troskliwą uwagę na skuteczne kształcenie w seminarjum tamiecznym, z powodu niedogodności pomieszczenia uczniów w prywatnych mieszkaniach, zaproponował powierzonemu sobie duchowieństwu urządzenie ogólnego mieszkania dla wszystkich płatnych uczni seminarjum, ofiarowawszy od siebie na ten cel tysiąc rsr. Za przykładem swego arcybiskupa duchowieństwo pospieszyło odpowiedzieć jego wezwaniu, i za zebrany tym sposobem fundusz wystawiono już dom dla wspólnego mieszkania uczni. Na najpoddaniejszym doniesieniu o tem naczelnego prokuratora najświętobliwszego synodu, Jego Cesarska Mość, w d. 13 grudnia 1869 r. własnoręcznie napisać raczył: „Podziękować.” (Gon. Urzęd.)

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, zawiadamia właścicieli dóbr stowarzyszonych w Towarzystwie Kredytowym Ziemskim, iż na mocy zezwolenia JW. Jenerał-Feldmarszałka Hrabiego Namiestnika w Królestwie, odbędą się w roku bieżącym wybory na członków Władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w miejsce kończących urządowanie, mianowicie: z oddziału Warszawskiego w Warszawie dnia 15 (17) Kwietnia, z oddziału Suwałskiego w Suwałkach dnia 18 (30) Kwietnia, z oddziału Siedleckiego w Siedlcach dnia 23 Kwietnia (5 Maja), z oddziału Lubelskiego w Lublinie dnia 28 Kwietnia (10 Maja), z oddziału Kieleckiego w Kielcach dnia 4 (16) Maja, z oddziału Radomskiego w Radomiu dnia 11 (23) Maja, z oddziału Kaliszskiego w Kaliszu dnia 15 (27) Maja, z oddziału Płockiego w Płocku dnia 18 (30) Maja. Dyrekcja Główna wzywa niniejszem stowarzyszonych, aby w oznaczonych terminach, o godzinie 10-jej z rana, w miejscu posiedzeń Dyrekcji Szczęgółowej, do której okręgu należą, znajdować się chcieli i przyjęli udział w spełnieniu tak ważnego obowiązku, jakim jest wybór urzędników do Władz instytucji stowarzyszenia zarządzających. Właściciele dóbr stowarzyszonych w służbie rządowej zostający, winni złożyć pozwolenie Władz przełożonych, jeżeli na urzędy w Towarzystwie Kredytowym pragną być wybrani. Wreszcie, stowarzyszeni na wyborach znajdując się mogą w mundurach lub przyzwoitem ubraniu cywilnem, sami zaś przysiadający na zebraniach, jak również członkowie Dyrekcji Szczęgółowych powinni być w mundurach.

W rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do

Policji Wykonawczej zamieszczono: Znajdując koniecznem posiadanie szczególnych, dokładnych i najrzetelniejszych wiadomości o wszystkich biednych miasta Warszawy, którzy z powodu kalectwa, choroby, wieku lub innych zasługujących na uwagę powodów, nie będąc w stanie niczem się zajmować i nie mając nikogo z rodziny, ktoby mógł im dopomagać, znajdują się sami albo też z rodzinami, bez wszelkich środków do życia, polecam komisarzom cyrkulowym, ściśle wykonanie co następuje: 1) Zażądać bezzwłocznie z ogólnej kancelarji zarządu, potrzebną dla każdego cyrkulu według liczby, wszystkich bez wyjątku domów, ilość blankietów na wykazy biednych i rozdać takowe po jednym egzemplarzu, właścicielom lub rzadcom domów, zobowiązawszy ich do ułożenia podług tego wzoru jak najrzetelniejszej listy w dwóch jednoznacznych egzemplarzach, osób w ich domach zamieszkałych bez różnicy wyznania, które w ostatecznej nędzy zostając, zasługują pod każdym względem na wsparcie. 2) Jeden egzemplarz wykazu właścicieli domu po podpisaniu takowego obowiązany dostarczyć za pośrednictwem miejscowego naczelnika uczątku komisarzowi swego cyrkulu, najpóźniej do dnia 25 lutego (9 marca) r. b.; drugi zaś egzemplarz zatrzymać u siebie dla odnotowywania w ostatecznej rubryce o przeprowadzeniu się biednego do innego mieszkania, opuszczeniu Warszawy, śmierci albo też o nastąpieniu w położeniu jego zmiany, pozwalającej mu obejść się bez koniecznego wsparcia, a nadto dla dodatkowego wpiśywania nowoprzybyłych na mieszkanie do jego domu biednych 3) Na przyszłość, o wszystkich zmianach jakie co do biednych raz już w listach wykazanych zajęć mogą, właściciel domu uwiadamiać ma, porządkiem wyżej wskazanym, co miesiąc, najpóźniej do 25 każdego miesiąca, podług starego kalendarza, na papierze zwyczajnym, o nowo przybyłych zaś do jego domu formować ma listy, podług ustanowionej formy, z zapelnieniem wszystkich rubryk. 4) Dla każdego urzędu cyrkulowego, będzie wydanem z ogólnej kancelarji po kilka blankietów, a oprócz tego osobna książka, w którą komisarze po najściślejszem sprawdzeniu przez naczelników uczątków otrzymanych przez nich od właścicieli domów, wykazów, powinni zapisywać osoby uznane przez nich, za zasługujące na wsparcie i przedstawić mi listy tych osób na blankietach, niezawodnie na 1 (13) marca r. b., w miarę zaś otrzymywania od właścicieli miesięcznych doniesień o zmianach z biednymi, odnotowywać takowe w książkach swoich i na 1-go każdego miesiąca donosić mi o tych zmianach, dla odpisania w ogólnej księdze w zarządzie policji zaprowadzonej. 5) W razie zażądania, przez którą z osób prywatnych lub towarzystw i zakładów dobroczynnych, wiadomości o biednych, udzielać takowe natychmiast, stosownie do żądania, z posiadanych już przez policję wykazów.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY Warszawa, dnia 13 (25) Lutego.

Doniesienia z Pragi czeskiej w przedmiocie narad przewodców stronnictw czeskich z gabinetem przedlitawskim, codzien są inne. Według ostatnich doniesień, p. Śladkowski był gotów na skutek zaproszenia udać się do Wiednia, lecz wstrzymywał się czekając na postanowienie w tym względzie stronnictwa staroczeskiego, którego przedstawiciel dr. Rieger, nie odmówił stanowczo swego udziału w naradach, lecz zażądał kilku dni do namysłu. — Przedwczesna była wiadomość, jak przynajmniej zapewniają dzienniki pesztenskie, o za-

łatwieniu nieporozumienia finansowego pomiędzy gabinetem węgierskim a przedlitawskim w sprawie wcielenia do Węgier okręgów pogranicza wojskowego, mających być zdemilitaryzowanymi. Według tych dzienników ministrowie Andrassy i Lyonay powrócili do Pesztu z niczem, bo chociaż ministrowie przedlitawscy pp. Hasner i Brestl, z którymi ministrowie węgierscy bezpośrednio konferowali, zgadzali się całkowicie na sposób zapatrywania się tych ostatnich, inni członkowie gabinetu przedlitawskiego, a szczególnie dr. Herbst, w żaden sposób nie chcieli przystać na to załatwienie. W każdym razie takie nieporozumienie pomiędzy dwoma gabinetami austriacko-węgierskiej monarchji nie może pociągnąć tak groźnych następstw, jakimi straszą dzienniki peszteńskie, gdyż w konstytucji jest przewidziany podobny wypadek i w takich razach ostateczne rozstrzygnięcie pozostawione jest monarchie. Zdaje się, iż dzienniki peszteńskie dla tego przedstawiają to zajście w tak czarnych barwach, aby później tym większym szczyścić się tryumfem, w razie załatwienia sprawy na korzyść gabinetu węgierskiego.

Z powodu zamieszczonej w dzienniku *Pesti Naplo*, niby półurzędowej korespondencji wiedeńskiej, przypisującej stronnictwu Deaka uznawanie utworzenia osobnego południowo-niemieckiego związku i tym sposobem wprowadzenia w Niemczech tryjady (Prusy wraz z związkiem północno-niemieckim, Austria i związek południowo-niemiecki) za odpowiednie interesom Węgier, peszteński „diplomatyczny tygodnik” Bethlena oświadcza stanowczo, że całe Węgry bez różnicy stronnictw przeciwne są tej myśli i pragną zjednoczenia Niemiec pod zwierzchnictwem Prus.

Według dzienników wiedeńskich, nieporozumienie Porty z Czarnogórzem w kwestji pastwiska na terytorjum Wielkiego i Małego Brdo, blizkie jest załatwienia, gdyż metylko wielki wezyr, ale i Czarnogórze przystaje na proponowane przez Austrię załatwienie, a w skutku tego wojska tureckie stojące na granicy Turcji zostały odwołane.

Interpelacja p. Juljusza Favre w ciebie prawodawczym francuzkiem w przedmiocie wewnętrznej polityki gabinetu, wyszła na korzyść temu ostatniemu. Oświadczenia udzielone przez hr. Daru, o których wspominał nasz telegram, zadowolniły nietylko większość, ale nawet samego interpelanta, który winał temu ministrowi jego mowy. Oświadczenia hr. Daru w ogóle były tylko powtórzeniem zasad zawartych w programie gabinetu przy objęciu przezeń władzy wydanym. Głównie jednak p. Daru naciskał na solidarność wszystkich członków gabinetu, którzy razem powstawszy, razem tylko mogą upaść. Lewica właściwa, na ten raz, nie przyłączyła się do krańcowego odcienia nie przejedanych, ale głosowała za przejściem do porządku dziennego, ułożonym wspólnie przez prawy i lewy środek, a obejmującym wotum zaufania dla gabinetu, w następujących słowach. „W obec tak stanowczych i prawych oświadczeń gabinetu, które zapewniają Francji porządek i wolność, izba przechodzi do porządku dziennego.” Izba przyjęła to przejście do porządku dziennego 236 głosami przeciwko 18. W ogóle tak w interpelacji p. Favre jak i w jego mowie po oświadczeniach p. Daru, przebiegało się wielkie umiarkowanie i niejako chęć odrozmienia się od stronnictwa krańcowego, tak że od tej chwili datują utworzenie się nowego odcienia, to jest lewicy konstytucyjnej.

Według *Gaulois*, pogłoski o zamierzonym przez gabinet madrycki zamachu stanu i ogłoszeniu księcia Montpensier kółem hiszpańskim

są zupełnie bezzasadne, tembardziej że wyrażenie w znanym liście tego księcia, iż pragnie gorąco aby jego imię nigdy nie było powodem do rozdwojenia, uważana być może za zrzeczenie się z jego strony kandydatury do tronu hiszpańskiego.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Berlin, 24 (12) lutego. Na posiedzeniu parlamentu związku północno-niemieckiego, Bismarck powstał przeciwko wnioskowi Laskera w przedmiocie wejścia Badenu do związku północnego. Domagał się do wodu zaufania przez odrzucenie wniosku. Wejście Badenu obecnie nie jest doradzane. Prusy same oznaczają dogodny termin wejścia, jeżeli Baden będzie proponował przystąpienie do związku. W ciągu mowy, Bismarck objaśniał zyskaną już potęgę przez króla pruskiego i w południowych Niemczech. Lasker cofnął swój wniosek.

(Correspondenz Bureau.)

Wiadomości telegraficzne.

* **Wiedeń, 23 (11) lutego.** W przedmiocie pogłoski co do zmiany właścicieli gazety *Neue freie Presse*, zauważyć należy, że właściciele dotychczasowi tego pisma pozostaną nadal na czele przedsięwzięcia, które zamieniają jedynie na towarzystwo akcyjne. (Wolff's T. B.)

* **Wiedeń, 23 (11) lutego.** Poseł Stanów Zjednoczonych Jay dawał wczoraj, jako w rocznicę urodzin Washingtona, bankiet dyplomatyczny, na którym znajdowali się hr. Beust i wszyscy naczelnicy poselstw tutejszych. Hr. Beust miał podczas tej uczty mówę, w której odparł robiony mu zarzut, jakoby chciał on zaprowadzać zmiany w polityce wewnętrznej, i dał w końcu zapewnienie, że nie życzy sobie żadnych zmian w dotychczasowych stosunkach przyjacielskich pomiędzy Austrią i Stanami Zjednoczonymi. Ambasador francuzki książę de Grammont mówił o dawnej przyjaźni pomiędzy Francją i Stanami Zjednoczonymi, i wspominał o wyraźnym życzeniu swego monarchy, ażeby przyjaźń ta utrzymać została nadal bez zmiany. (Tamże.)

* **Peszt, 23 (11) lutego.** *Diplomatische Wochenschrift* Bethlena oświadcza z powodu zamieszczonej w *Pesti Naplo* korespondencji z Wiednia, która uchodzi za półurzędową i w której stronnictwo Deaka przedstawione jest jako sprzyjające idei trzech grup i zaprowadzeniu związku południowego, jako odpowiadającego interesom węgierskim, że całe Węgry bez różnicy stronnictw nienawidzą powyższy sposób zapatrywania się i życzą sobie przeciwnie zjednoczenia Niemiec pod przewodnictwem Prus. (Tamże.)

* **Paryż, 22 (10) lutego.** Na posiedzeniu ciała prawodawczego p. Barthelemy Saint-Hilaire przytaczał dawne okólniki ministerjalne, wymagające od sędziów pokoju szczegółowych raportów o wszystkich przedmiotach; nazwał on je raportami policji niegodnej, znieślawiającemi honor urzędników. Spodziewał się, że minister sprawiedliwości nie przyzna ich. P. Emil Ollivier odpowiedział, że wczoraj przesłał do prokuratorów jeneralnych okólnik, ażeby raporta sędziów pokoju dotyczyły jedynie spraw sądowych. Co do raportów politycznych, ministerstwo potępia ten system i rozporządza stanowczo, ażeby tego nie czyniono. (Liczne oznaki zadowolenia, mianowicie na lewej). (Cor. Hav. Bul.)

* **Paryż, 22 (10) lutego.** Podług wiadomości telegraficznej z daty dzisiejszej, Rouxin, którego wybór na deputowanego unieważniony został przez ciało prawodawcze, wybrany został znowu w Saint-Malo 14,381 głosami, podczas gdy kontr-kandydat Lépomelec uzyskał 11,370 głosów. Rouxin należy do większości. (Wolff's T. B.)

* **Paryż, 23 (11) lutego.** Z liczby osób aresztowanych podczas ostatnich rozruchów, wypuszczono wczoraj z więzienia śledczego 119. (Tamże.)

* **Paryż, 23 (11) lutego.** *Gaulois* oświadcza na zasadzie informacji prywatnych, że bezzasadną jest pogłoska, jakoby rząd hiszpański zamierzał wykonać zamach stanu i ogłosić księcia Montpensier królem. (Tamże.)

* **Bajonna, 21 (9) lutego.** Karliści hiszpańscy, których liczba powiększyła się znacznie od kilku dni, są ciągle w ruchu. Wielu z nich zbliżyło się do granicy. Dublony hiszpańskie są bardzo poszukiwane. Aż do monety jest trzy razy wyższem, niż było przed kilku dniami. (Cor. Hav. Bul.)

* **Madryt, 21 (9) lutego.** Dziś odbyła się manifestacja pokojowa kilku tysięcy ochotników, którzy żądali od ministra rolnictwa zatrudnienia. Jutro odbędzie się znowu meeting. — Na dzisiejszem posiedzeniu kortezów, Canovas złożył petycję podaną przez 9,000 mieszkańców wyspy Kuby i hiszpańców i upraszająca o odroczenie rozpraw nad konstytucją dla Porto-Rico. Po naradach ożywionych, postanowiono odroczyć te rozprawy na trzy dni. (Cor. Bür.)

* **Bruksela, 22 (10) lutego.** Senat przyjął 38 głosami przeciw 1 projekt do prawa w przedmiocie beneficjów kościelnych. Sześciu senatorów powstrzymało się od głosowania. — Na dzisiejszem posiedzeniu izby reprezentantów, na wniosek ministra sprawiedliwości Bara, odłożono do przyszłego czwartku potępienie tych gazet, które odmówiły wskazania źródła swoich informacji. (Wolff's T. B.)

* **Londyn, 22 (10) lutego.** Na dzisiejszem posiedzeniu izby gmin, deputowany Matthews wystosował do rządu zapytanie, czy zezwoli on na połączenie telegrafu podmorskiego północno-niemieckiego z drutami towarzystwa anglo-amerykańskiego w Londynie. Pocztmistrz jeneralny margr. Hartington wyraził wątpliwość, ażeby mogło być udzielone takie pozwolenie, bez naruszenia praw innych osób interesowanych. Rząd weźmie tę kwestję pod dokładniejszą rozprawę. (Tamże.)

* (Składki na korzyść dzieci s. p. Borawskiej). Wspominaliśmy już nieraz o smutnym położeniu pozostałej po s. p. Emilji Borawskiej, artystki dramatycznej teatrów warszawskich rodziny; obecnie otrzymaliśmy od prezesa dyrekcji rządowej teatrów warszawskich, następującą odezwę: „Szanowny redaktorze! W końcu zeszłego miesiąca zesłała z tego świata artystka dramatyczna teatrów warszawskich Emilja Borawska, pozostawiając pięcioro dzieci, z których troje małoletnich, oprócz szczupłej pensji ojca, będącego chórzystą tutejszej opery i pobierającego 144 rsr. rocznie, żadnych innych środków utrzymania nie posiada. Zmarła należała do rzędu nader pożytecznych, choć nie rozgłoszonej sławy, artystek sceny i swą cichą a sumienną pracą potrafiła zjednać sobie uznanie publiczności i szacunek w koleżeńskim gronie. Z tych pobudek, za zezwoleniem JW. Jenerał-Feldmarszałka Namiestnika Królestwa, na wniosek kolegów i koleżanek s. p. Borawskiej, otwartą zostaje skrypcja na dobrowolne ofiary, w celu zebrań funduszu dla zapewnienia środków wychowania pozostałych po niej małoletnich sierot do czasu, dopóki nie będą mogły zapracować na swoje utrzymanie. Ofiary te, lub podpisy na nie, przyjmować będą o sobiście w biurze teatralnem od godziny 12-jej do 2-jej w południe, codziennie z wyłączeniem dni świątecznych i niedzielnych. Przystępując do tej sprawy, mam niepłonną nadzieję, że przez wzgląd na chętną gotowość z jaką zawsze artyści teatralni przyjmują udział we wszelkich koncertach i widowiskach na cel dobroczynny urządzanych, publiczność nie odmówi swego poparcia w doprowadzeniu do skutku czynu miłosierdzia przedsiębranego z ich inicjatywy i na rzecz sierot po artystce z ich grona pozostałej. Racz szanowny redaktorze zamieścić niniejszą odezwę w swem piśmie i przyjąć i t. d.”

* (Album fotograficzne nowo odbudowanego gmachu ratusza). Z polecenia władzy, p. Maksymilian Fajans, znany tutejszy artysta-fotograf, zdejmuje fotograficzne widoki nowo odbudowanego gmachu ratusza, dla ułożenia z nich osobnego, największego o ile można formatu, albumu, w skład którego wejdzie przede wszystkim frontowa elewacja, główne dziedzińce z ich budynkami, wnętrza sali Aleksandrowskiej z dwóch czy też trzech punktów, wnętrza sali feldmarszałkowskiej i innych główniejszych. Produkcje, jakie już mieliśmy sposobność oglądać, wiernie i z wielkim efektem perspektywnego zbudzenia, dają wyobrażenie o wspaniałości salonów. Niektóre egzemplarze publiczność ma już sposobność oglądać w okazalej wystawie, jaką p. Fajans, nie szczędząc znakomitego nakładu, w bramie hotelu saskiego, na-

prost Konstantynowskiego skweru w tych dniach urządził. Wystawa ta, ozdobiona herbem Cesarstwa, którego zakłady p. Fajansa z oddzielnego przywileju używać mają prawo, niezaprzeczenie do najokazalszych wystaw tego rodzaju w mieście naszym należy. Przedstawia ona za zwierciadlanymi taflami w trzech oddziałach prace połączonych zakładów p. Fajansa, mianowicie: litograficzne, chromolitograficzne i fotograficzne. Te ostatnie szczególnie świadczą zaszczytnie, do jak wysokiego doskonałości stopnia p. Fajans wznosił fotografie swojej, ciesząc się słusznie coraz większym powodzeniem. Wystawę tę w czasie wieczoru oświetla na przeciwległej ścianie umieszczona, sprowadzona z Paryża, wielka z okrągłą tarczą latarnia gazowa, której światło odbite od platerowanego rewerberu łamie się w przyrządowych szklach szybę składających. Jest to pierwsza w Warszawie fotograficzna wystawa, którą na czas wieczorny gaz oświetla, a pomieszczenie jej w pięknej przechodniej bramie hotelu Saskiego, dozwala przechodniom w każdej dnia porze, bez względu na pogodę i bez zacięcia traktu, przyspatrywać się coraz nowym pracom, jakie w zakładach p. Fajansa są skuteczniejsze.

☐

* (Opóźnienie poczty). Wczorajszy pościąg pocztowy przybył z St. Petersburga do Warszawy o godzinie 2-jej min. 30, poczta zaś dostawiona została do pocztamtu o godzinie 3-jej min. 30 z rana. Przyczyna opóźnienia jest niewiadoma.

* (Wody mineralne w Busku). O sezonie wód mineralnych słono-siarczanych w Busku w 1869 roku, *Dziennik kielecki* pisze między innymi co następuje: Sezon buskich wód mineralnych w 1869 roku rozpoczął się 14 maja, z przybyciem pierwszej rodziny na kurację, i skończył się 20-go września. W ciągu tego czasu, przybyło do wód buskich 338 rodzin, złożonych z 850 osób, w liczbie których było: leczących się 582, w charakterze opiekunów 126, służ 142. W porównaniu zatem z rokiem 1868, przybyło o 22 rodziny więcej, leczących się było o 42 osoby mniej. Pomiędzy chorymi pomienionymi było 276 mężczyzn, 138 kobiet i 168 dzieci. Publiczność zgromadzona w Busku reprezentowała rozmaite stany, a mianowicie było: osób stanu duchownego 13, wojskowych 46, urzędników 84, właścicieli dóbr 117, lekarzy 6, obywateli miejskich 112, nauczycieli 13, oficyalistów 42, studentów 4, uczniów szkół 8, artystów 11, kupców 57, przedsiębiorców 30, przemysłowców 66, właścicieli 9, handlarzy 130, służ obojczy 96, wyrobników 6. Podług wyznań było: prawosławnych 72, katolików 476, ewangelików 34, starozakonnych 268. W ogóle wody buskie i soleńskie, zawierające w sobie znaczną ilość jodu i chloru, leczą z należytem powodzeniem skrofule, cierpienia reumatyczne i artretyczne, zapalenia chroniczne i skutki takowych, zatkanie trzewiów brzusznych, choroby syfilityczne, wyrzuty naskórne połączone ze skrofulecznym psuciem się soków i niektóre cierpienia nerwowe, zwłaszcza zaś sparalizowanie powięznowe i neuralgje. Podczas sezonu użyto ciepłych wanień mineralnych 19,263, ze szlamem mineralnym 803, kąpiel parowych mineralnych 231, razem 20,297 wanień. Sprzedano wody 1,181 butelek, 761 garny; mady mineralnej 126 butelek, szlamu 2,108 funtów. — Mieszkań w Busku była znaczna liczba i najmowane były one podczas sezonu po cenach dość umiarkowanych. Jeden pokój kosztował od 15 do 60 kop. na dobę. Mieszkanie dla rodziny, składające z 2, 3 lub 4 pokoi, kosztowało od 45 kop. do 2 rs. na dobę. Przy zakładzie wód mineralnych znajdowały się 32 numery, po 30 do 60 kop. na dobę. Restauracji było 4. Obiad kosztował 30 kop., szklanka kawy ze śmietanką 7½ i 10 kop., szklanka herbaty 5 kop. Potrawy były dość smaczne i świeże. Artykuły żywności były w ogóle tanie, towary zaś kolonialne sprzedawane były w 8-u sklepach. Oprócz tego były tam sklepy galanterijne, oraz z sukniem, płótnem, porcelaną, fajansem i innymi towarami.

* (Kurjera). Dzisiaj jest prawdziwy dzień wiosenny. Rano był już 1 stopień ciepła, a teraz w południe na słońcu, termometr wziósł się do + 10°. Lecz zmiana ku cieplejszemu stanowi atmosfery daje się spoznać i w innych miejscach. Tak we wtorek, 10 (20) lutego, kiedy u nas było - 2°, w St. Petersburgu termometr wskazywał - 5°, w Moskwie - 6°, w Kijowie - 1°, a w Odesie + 1,6°. W każdym razie żal sanny, która przy podobnej temperaturze zamieni się na błoto.

— Wszystkie pisma tutejsze zamieściły korespondencje z Petersburga, opisujące świetne powodzenie opery „Halka” na stołecznej scenie. Pomię-

dzy temi sprawozdaniami spotykamy następujące także, przesłane do „Kurjera Codziennego” przez pana L. S. z d. 5 (17)

Nazwisko Moniuszki nie było obcem petersburskiej publiczności. Jego rzewne piosnki: Prządka, Korale i t. p. śpiewane i lubiane są tu powszechnie, a utwory poważniejszej treści, jak: Widnia, Sonety Krymskie, wysoko są nawet cenione. To też, gdy ulubiony nasz kompozytor przybył z Warszawy dla kierowania ostatnimi próbami „Halki”, zapowiedzianej na benefis utalentowanej śpiewaczki ruskiej pani Platonowej, cały muzyczny świat tutejszy z nieklamną powściągliwością i wczorajszego wieczoru przepelniał obrzymią i wspaniałą salę Marjńskiego teatru. Od pierwszej zaraz chwili, po nastroju poważnym publiczności, po uroczystej ciszy, jaka zapanowała w ogromnej sali, po tym ogólnym dreszczu jaki przebiegał słuchaczy, widocznym było, że zwycięstwo po stronie Moniuszki, że mistrz ten pierwszymi zaraz nutami chwycił za serca wszystkich i zapanował nad nimi. To też całe przedstawienie było jednym nieprzerwanym tryumfem. Publiczność przejęta, zelektryzowana, gradem oklasków obysypywała kompozytora, a przywołaniom po każdym akcie nie było końca. Przekonani jesteśmy, że to był jeden z najpiękniejszych dni Moniuszki. Ale też wszystko składało się na takie powodzenie „Halki”. Orkiestra, jakiej równych nie wiele się znajdzie w Europie, z prawdziwie artystycznym pojęciem sztuki uwydatniała wszystkie piękności partycji, i sądzę, że najbardziej wymagający kompozytor, z takiego wykonania swojego dzieła musiałby być najzupełniej zadowolony. Pani Platonowa, śpiewająca rolę tytułową, artystka z głosem rozległym i wyrobionym, którym włada nader umiejętnie, w zupełności zaspokajała na to pochlebne przyjęcie, jakiego doznała od publiczności; a talenta pani Dmitriewej (Zofja), Kondratjewej (Stolnik), Komisarzowskiej (Jontek) i Melnikowa (Janusz), skutecznie wpływały na powodzenie całego przedstawienia. Coż wam więcej powiem?... Tryumf Moniuszki był zupełny i niepraktykowany, — i serca nam rosły z radości, że w jednej z pierwszych stolic Europy, ulubione dzieło naszego kompozytora zdobyło sobie należne uznanie i powodzenie. Na zakończenie donoszę, że libretto wcale udatnie przełożył na ruski język N. N. Kulikow, przepyszne dekoracje są pędzla pp. Jegorowa i Boczarowa, a mazur układu p. A. Bogdanowa, wykonany był przez nadnewskie tancerki z życiem i gracją. Niewiem, co o tem przedstawieniu powie tutejsi sprawozdawcy, ja wam głoszę słowo, przez publiczność wyrzeczone — i moje własne wrażenia.

Otóż, sprawozdawcy gazet petersburskich, z wyłączeniem jednego tylko *Golosu*, bardzo korzystnie wyrażają się o pierwszym przedstawieniu „Halki” na Marjńskiej scenie: *Nowoe Wremia* w numerze 37 powiada, że opera „Halka” Moniuszki przedstawiona w środę 4 (16) b. m. na benefis p. Platonow miała powodzenie wielkie, a *Petersburskie Wiedomości* twierdzą, że opera ta, wystawiona doskonale i wykonana zgodnie, wywarła silne na publiczności wrażenie. „Trzeba też przyznać (powiada dalej ta gazeta), że do takiego powodzenia „Halki” przyczynili się wielce, pani Platonowa śpiewająca rolę tytułową i pan Komisarzewski: gra pani Platonow prawdziwie artystyczna i umiejętny jej śpiew, znieśli publiczność, która też z wielkim zapalem przyjmowała artystkę, przywoławszy ją wielokrotnie i ofiarowawszy jej dwa ogromne bukiety w hołdzie. Autora, który oddawna już był tu chlubnie znanym, przywołano także wielokrotnie.”

Podczas drugiego przedstawienia Halki, które miało miejsce w zeszłą niedzielę, to jest dnia 18 (20) b. m., rolę tytułową wykonała p. Menszykowa, która bardziej się jeszcze podobała publiczności od swojej poprzedniczki. To drugie przedstawienie, dane na benefis p. Komisarzewskiego, miało wielkie i świetne powodzenie. Sala była przepelniona, pomimo cen wygórowanych, gdyż za łożę 1-go piętra płacono 20 rubli. Moniuszko bezprzestannie był wywoływany. — W środę czyli onegdaj, odbyło się trzecie przedstawienie „Halki”, a na pojutrze, czyli na przyszłą niedzielę, zapowiedziano czwarte. Utalentowany kompozytor korzystając z pobytu swojego w Petersburgu i z wybornego usposobienia publiczności, myśli tam wystąpić z koncertem, w program którego wejść mają „Widnia” lub „Sonety”.

Wczoraj na scenie wielkiego teatru, po długiej przerwie, artyści miejscowi przedstawili „Luzę z Lamermooru”. Publiczność prawie napelniała salę, gdyż nie wiele miejsc próżnych pozostało. Wykonaniu całej opery towarzyszyło jawne zadowolenie publiczności, które szczególnie pani Dowiakow-

ska przeslicznym, równym a tak umiejętnym śpiewem wywoływała. Wprawdzie i Filleborn pięknie odśpiewał i z zapalem odegrał rolę Edgarda, lecz właśnie ten zbyt wielki, a raczej zbyt rzeczywisty, jego zapal w grze, podczas sceny przekleństwa w akcie 2-im, zatamował głos w piersiach artystcy i niedozwolił mu władać nim w tej, tak ważnej chwili! Artysta — śpiewak powinien przedewszystkiem panować nad sobą: zadaniem jego wstrząsać sercami czy nerwami słuchaczy, wolno mu nawet wprowadzać ich w entuzjazm, lecz samemu pozwolić się owładnąć zapalem nie wolno! Zresztą, gdyby każdy śpiewak tak odczuwał każdą sytuację w swych rolach, jak Filleborn odczuwają wscenie przekleństwa w „Lucji”, to po dniach niewiele musiałby koniecznie opuścić scenę dla... szpitala, co byłoby może wielce poetycznym zdarzeniem, lecz wcale nie miłym dla jego kariery wypadkiem, którego ulubionemu i tak wysoko utalentowanemu pierwszemu tenorowi naszemu, nie życząc zgola, śmiemy mu, wyrażając się sposobem *Soloduchy*, „uczynić tu pokorną uwagę.”

— Na scenie Rozmaitości przedstawiono wczoraj pierwszy raz komedjo-epere „Dwa wesela”. Pan Ostrowski wyborem był w roli wiecznie pijącego organisty a i p. Chominski z właściwą sobie starannością opracował rolę bakalarza i wójta, w jednej osobie. Należą się też zasłużone pochwały pp. Borowskiej i Oswald, które z swych ról wiesniaczych zrobili co tylko z nich zrobić się dało. Jednakże sama sztuka należy do rodzaju dziś już wyszłych z mody, chociaż muzyka do śpiewów, obficie w niej nagromadzonych i doskonale wyuczone tance, na rzetelną zasługują pochwałę.

— Prezes dykcji teatrów tutejszych zamieszcza powyżej wiadomość, że z powodu niedostatku, w jakim znajdują się pozostałe po s. p. artystce sceny tutejszej pani Borowskiej dzieci, otwartą została, na wniosek kolegów i koleżanek zmarłej, subskrypcja na dobrowolne ofiary, które on sam przyjmować będzie. Fakt ten dowodzi, że nigdy jeszcze artyści teatrów tutejszych nie byli otoczeni tak zacną opieką, jak za prezesstwa obecnego ich zwierzchnika, który zarówno wzrost sceny jak i dobrobyt jej pracowników, ma w nieustannej pieczy. Owoce tej subskrypcji, niezawodnie znaczne, jak również rezultat z będącego w zamiarze koncertu na korzyść pozostałych po s. p. Borowskiej sierot, zapewnią im niewątpliwie możliwość kształcenia się w naukach i pomoc dopóki same sobie radzić nie potrafią.

— W nowym balecie „Tancerka w Pekinie”, który niebawem podobno ujrzymy, wystąpi także pierwszy raz p. Calori, znany już tu z układu tylu ślicznych tańców.

— Przypominamy, że w resursie kupieckiej jutro w sobotę, dany będzie wieczór tańczący, na który bilety wydają się jeszcze dziś i jutro.

— Prelekcje coraz bardziej się mnożą w Warszawie, tak że w końcu będzie ona najuczciwszym chyba na całym globie miastem! Obecnie dowiadujemy się że b. profesor b. szkoły głównej, p. Zygmunt Węclewski, zamierza w poście urządzać kilka odczytów publicznych traktujących „Świat starożytny”.

— Wczoraj był dzień św. Macieja, o którym przysłowie powiada, że albo traci, albo bogaci zimę, stosownie do panującego w tym dniu stanu powietrza. Ponieważ tedy dzień wczorajszy był dotąd ciepły, zdaje się że zima nie potrwa długo w tym roku, chyba że aura zechce zaprzeczyć przysłowiu, co jej się często zdarza...

— Podobno jeszcze jedna maskarada na ubogich ma być urządzoną w resursie obywatelskiej i to w ostatni wtorek.

— Jutro nastąpi otwarcie, jeszcze jednego żółtkowego zakładu w Warszawie, mianowicie zaś w gmachu po-Bernadyńskim. Gastronomia ta będzie miała melancholijną nazwę: „Pod kasztanami.”

— Rentz w cyrku swoim w Berlinie, braci Syamskich, publiczności, znany dyfong żywy, braci Syamskich, za co płaci im 11,000 talarów miesięcznie. Dobrze gdy bracia są zrosnięci sercami, lecz mniej korzystnie podobno!

— Z Krakowa donoszą, że artysta dramatyczny p. Rychter, otrzymawszy zaproszenie z Kalisza, udał się tam na gościnne występy, poczem na podobnej występy pojedzie do Pragi czeskiej.

— Anna Świńska, sławca, która w kuchni w antresolach domu N. 1726, upadła na podłogę, o czem ogłoszonym było w onegdajszej Gazecie Policyjnej, po odesłaniu do szpitala Dzieciątka Jezus, w takowym wkrótce zmarła.

O czem w celu wypróbowania śledztwa, sąd zawiadomiono.

— W dniu onegdajszym, w cyrkule Nowoswiewskim, w

domu pod N. 2982c., Matuszewski, stróż tego domu, pokłóciwszy się z żoną swoją Michaliną, został przez nią silnie skałeczony w głowę z tyłu z lewej strony. Matuszewski odesłany do szpitala Dzieciątka Jezus, a żona jego jako ukrywająca się, jest poszukiwana, w celu pociągnięcia do odpowiedzialności.

— W cyrkule Powązkowskim, Jakóbowi Spereczyńskiemu, pracującemu w zakładzie garbarskim Temlera, maszyna, w skutek własnej jego nieostrożności, zdarła skórę z ręki lewej. Spereczyński odesłany na kurację do szpitala ewangelickiego.

— W cyrkule Powązkowskim, w domu pod Nr. 2495, wściekł się pies, który wraz z czterema innymi psami, z tego domu zabrany został przez uprzętaczy, pierwszy w celu zabicia a inni na obserwację.

* Kursa monet zagranicznych w Warszawie.

Za talar wczoraj rs. 1 kop. 22 dziś rs. 1 kop. 22.

Za frank „ „ „ 34 „ „ „ 34.

Za złoty reń. „ „ „ 68 „ „ „ 68.

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może tylko służyć za wskazówkę.

* (Komisja). *St. Pet. Wied.* donoszą, że 5-lutego odbyło się pierwsze posiedzenie najwyższej zatwierdzonej, pod prezydencją sekretarza stanu księcia Urusowa, komisji do przejrzenia projektu postanowienia o zarządzie miejskim i ustawy gospodarstwa miejskiego.

* (Kwestja dróg żelaznych). Czytamy w *Golosie*, że ruch regularny na drodze żelaznej tiraspolsko-kiszyniewskiej, jak wiadomo obecnie stanowczo, ma być otwarty w końcu tego roku, jeżeli nie zajdą przeszkody w dostawie taboru ruchomego. Budowa drogi żelaznej z Tiraspola do Dniestru została całkiem ukończona i kursują już po niej pociągi robocze; od Bender zaś do Kiszyniewa, nasypka jest już prawie całkiem gotowa, stacje zaś zostały także pobudowane; pozostaje jeszcze zbudować most na Dniestrze, roboty zaś około tego mostu prowadzone są bardzo czynnie; najtrudniejsza robota, mianowicie zapuszczanie cylindrów pośrodku Dniestru, została już ukończona; most będzie żelazny i składać się ma z czterech prześel. — Podług *Woronież. Teleg.* znalazło się takie towarzystwo, które proponuje poprowadzić przez gubernję woroneżską taką linię drogi żelaznej, któraby połączyła pomiędzy sobą budujące się już w Rosji południowej drogi żelazne, skierowane z Moskwy do krańców południowych państwa. Nowa ta linja, podług projektu towarzystwa, ma iść z Borysoglebska i przecinać drogi moskiewsko-woroneżsko-rostowską i charkowsko-taganrogską, koniec zaś jej ma dochodzić do stacji Łazowej na tej ostatniej drodze. Wybrawszy taki kierunek dla drogi projektowanej, towarzystwo ma na celu połączenie takowej z przyszłą linią sewastopolską.

* (Przewóz bydła na drogach żelaznych). *Weez. Gaz.* pisze: Donosiliśmy niedawno, że komitet ustanowiony pod prezydencją Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza Starszego, dla obmyślenia środków polepszenia ras bydła w Rosji, roztrząsał szczegółowo kwestję przewożenia bydła na drogach żelaznych. Możemy obecnie dodać do tej wiadomości, że odtąd kwestja ta posunęła się naprzód, mianowicie, że komitet udał się do hrabiego Bobryńskiego z prośbą, ażeby obniżona została taryfa opłat za przewożenie bydła na drogach żelaznych, oraz ażeby przewóz ten został przyspieszony i ażeby zaprowadzono na drogach żelaznych osobne wagony dla przewozu bydła. Co się tyczy wagonów używanych obecnie w tym celu, to użalania się w tym względzie ze strony tych, którzy ekspedują bydło, są ze wszelkich miar zasadne. Znaczna liczba naszych towarzystw dróg żelaznych nie posiada osobnych wagonów do przewozu bydła, lecz używa do tego zwykłe wagony, co ze względu na brak w tych wagonach niezbędnych przyrządów, nie może nie wywierać wpływu szkodliwego na bydło przewożone. Życzyłoby należało, ażeby zarządy naszych dróg żelaznych zwróciły na ten przedmiot należytą uwagę i przedsięwzięły środki dla urządzenia wagonów do przewozu bydła. Uważamy przytem za stosowne nadmienić, że towarzystwo berlińskie opieki nad zwierzętami rozpisало niedawno konkurs na zrobienie modelu wagonu zastosowanego ile możności jak najlepiej do przewozu bydła. Za najlepszy uznany został model zrobiony przez p. Breitkreutz'a, berlińskiego fabrykanta powozów. Obmyślany przez niego wagon jest wydoskonaleniem używanego obecnie na drogach żelaznych pruskich wagonu do przewozu bydła podług systemu Winckelmanna, i odznacza się nadzwyczajną prostotą i praktycznością konstrukcji.

* (Górale w obwodzie terskim). *Tersk. Wied.* podają ciekawe szczegóły etnograficzne o ludności góralskiej w obwodzie terskim. Ludność ta przedstawia pięć rozmaitych plemion: kabardyńskie (adige), osetyńskie (pron), czeczeńskie (nochci), kumyjskie i sałatawskie. Każde z tych plemion ma swój język odrębny. Najliczniejszym z tych plemion jest czeczeńskie; wynosi ono przeszło połowę ludności góralskiej pomienionego obwodu, mówiących przeto po czeczeńsku jest daleko więcej, niż używających innych języków. Po języku czeczeńskim idzie kumyjski, którym mówią, oprócz właściwych kumyjski, także gminy góralskie Kabardy, mianowicie: balkar, bezingej, czegem i urusbij. Następnie idzie język osetyński, należący, jak wiadomo, do rodziny języków indo-europejskich, oraz język kabardyński, wspólny wszystkim adygom, którzy zaludniali zachodnią część Kaukazu. Nareszcie język sałatawski, najmniej rozpowszechniony (około 1 1/2 tysiąca domów mówi tym językiem) w obwodzie terskim, używa prawa obywatelstwa w sąsiednim Dagestanie, pod nazwą języka awarskiego. W obec takiej różnorodności języków, ciekawa rzecz, w jaki sposób powiedzie się zaprowadzić w obwodzie pomienionym instytucje cywilne ruskie i w ogóle byt społeczny.

* (Cyganie). *Now. Wrem.* pisze z Wilkomierz (gub. kowieńskiej): Od trzech tygodni przeszło, pod miastem naszym na polu rozłożył się obóz cyganów (których inni niewiadomo dla czego zowią góralami z Karpatów); składa się on z 7 namiotów, z kilkudziesięciu kobiet, mężczyzn i dzieci. Mieszkańcy tutejsi tłumami udają się tam, niektórzy z ciekawości, a drudzy — aby dowiedzieć się o swej przyszłości, bo cyganki wróżą z dłoni lub z kart, niektórzy zaś udają się tam z politowania. Bolesnie patrzeć na tych nieszczęśliwych półnagich kobiet i dzieci, skupionych pod namiotami i ogrzewających odrętwiałe swe członki przy małym ogniu, gdy na dworze 22° mrozu. Pomiedzy nimi są matki z niemowlętami przy piersi; widziałem jedną kobietę, która po niedawnym porożu, siedząc przy ogniu na mrozie trzaskającym z dzieckiem na ręku, prosiła jałmużny dla siebie i dla nowonarodzonego. Cyganki chodzą po domach i wróżą, mężczyźni pobielają rądkle i naprawiają naczynia miedziane. Mieszkańcy chętnie ich wspomagają a nawet posyłają im żywność. Cyganie ci powiadają, że pracowali w Petersburgu na hamerniach, a teraz wracają do siebie do Węgier. Mają oni dość dobre konie i wozy, nawet srebrne i złote pieniądze — z tego wynika pytanie: dla czego oni tak nędzie odziani, a dzieci bose i półnagie? Czyż dla tego aby wrócić do kraju, żyć spokojnie o wyżebranych powiększej części pieniądzech, wystawiać się na takie cierpienia w podróży.

* (Zbliżenie się pomiędzy Rosją i Francją). *Journal de St.-Petersbourg* w N° 32, w przeglądzie politycznym, pomiędzy innymi pisze: „W tej chwili wiele wrzawy sprawia broszura wydana w Paryżu pod tytułem: „Impasse politique actuelle.” *Indép. bel.* przypisuje jej ruskie, tajemnicze źródło, pochodzące ze sfer bardzo wysokich, a insynuacje te nadały pewne znaczenie temu dziełku, przemawiającemu na korzyść zbliżenia pomiędzy Francją a Rosją. Nie potrzebujemy ostrzegać czytelników, aby mieli się na baczności co do tych przypuszczeń. Cesarz Aleksander II i cesarz Napoleon III, każdy respective mają ambasadorów uwierzytelnionych w Paryżu i St.-Petersburgu. Jeżeli obadwaj monarchowie są przejęci życzeniem zbliżenia się, nie potrzebują dla dojścia do niego używać krętych dróg. Co do porozumienia tajemnych, których kilka przykładów przedstawia historia nowożytna, nie zawierają się one, o ile wiemy, drogą jawności. Przeciwnie w największym milczeniu, po za niedyskretną kontrolą publiczności. Powstaje przypuszczenie zdania czysto osobistego. Lecz nie jest wcale w zwyczaju, aby wysocy urzędnicy robili tak znaczące demonstracje, bez wiedzy swych rządów. Sądzimy zatem, że insynuacje co do pochodzenia tego dziełka, są czysto utworem wyobraźni. Po zrobieniu tych zastrzeżeń, nie mamy nic do zarzucenia samej osnowie. Względy przemawiające za zbliżeniem pomiędzy Rosją a Francją nie są wcale nowe. Wspomniona broszura przedstawia je z jasnością, popierając je argumentami wielkiej siły logiki. Co więcej, daje temu porozumieniu określony cel pokoju, zgody, równowagi, zamiast tradycji nieufności, rywalizacji, nienawiści narodowych, które niepokoją narody, uzbrajają rządy, obciążają finanse wszystkich krajów, tak, że ewentualności wojny stają się ciąglą groźbą, paralizującą wszelkie interesy.

Austria i Ziemie słowiańskie

* (Komunikacja dyplomatyczna). *Tagespresse* donosi, że hr. Beust zakomunikował gabinetom mocarstw tyle razy wspomnianą instrukcję, udzieloną przez niego hr. Trautmannsdorffowi, ambasadorowi austriackiemu w Rzymie.

* (Reforma wyborcza) w Austrii postępuje zółwim krokiem. Wiadomo że ministerstwo przedlitawskie zasięgało rady od wszystkich sejmów prowincjonalnych, ażeby udzieliły swoje zdanie co do wyborów bezpośrednich do rady państwa i co do liczby deputowanych których każda prowincja ma wysłać stosownie do liczby swojej ludności. Na wybory bezpośrednie zgodziło się dziewięć sejmów; trzy zaś sejmy nie zgodziły się wcale; sejm bukowiński uchwalił przejście do porządku dziennego; sejmy Dalmacji, Istrii, Trjestu i Galicji nie raczyły wcale odpowiedzieć. Dziewięć sejmów głosowało za powiększeniem liczby deputowanych, z których dwa za powiększeniem stosownie do liczby ludności; sześć sejmów oświadczyło się za przedłużeniem mandatów deputowanych na cztery lata; Karyntja zaproponowała, ażeby takowe ustanowione były na trzy lata; Czechy zaś domagają się sześciu lat. (*La Fr.*)

* (Świętowanie zecerów. — Kwestja czeska. — Sprawy węgierskie. — Izba deputowanych). *Wiedeń, 21 lutego.* Pisma tutejsze wieczerne są po raz pierwszy zupełnie zgodne pomiędzy sobą w swych wiadomościach i rozumowaniach, zgodność ta atoli nie pochodzi bynajmniej z gruntownego wyjaśnienia się poglądów, lecz jest skutkiem świętowania zecerów, które zniewoliło redakcje do zrobienia dziś po raz pierwszy użytku z umówionego pomiędzy nimi podawania tymczasowo jednych i tychże samych wiadomości wspólnych. Wiadomości te są dość wyczerpujące, sami przeto tylko czytelnicy tracą na świętowaniu zecerów, pozbawieni są oni bowiem na cały czas trwania tymczasowości tego nawału rozumowań, z jakimi publicystyka tutejsza lubi popisywać się przy każdym wydarzeniu w życiu politycznym. Większość atoli czytelników potrafi pocieszyć się z tej straty, i znajduje się nawet znaczna liczba takich osób, które upatrywać będą raczej korzyść w tem, że tutejsze organa prasy znieszone są nareszcie do przybrania postawy poważniejszej. Jeżeli przytem niektóre sfery publiczności przyjdą także do poważniejszego poglądu na położenie rzeczy, to w takim razie zecerzy zyskają przez swe świętowanie prawo niezaprzeczone do wdzięczności powszechnej. Wielce też na ręce jest redakcyom pism tutejszych brak na teraz wszelkich wypadków ważniejszych w polityce krajowej; mogą przeto one świętować dowoli, jak skoro panuje cisza chwilowa w polityce. — Co się tyczy układów z czechami, rzeczy stoją dotąd po dawnemu, nikt bowiem nie wie z pewnością, czy powołani do Wiednia przewodcy stronnictw czeskich uczynią zadość temu wezwaniu. Każda nowa poczta z Pragi przynosi w tym względzie coraz inną wersję. Podług ostatnich wiadomości, stronnictwo młodoczeskie, reprezentowane przez p. Sladkowskiego, ma okazywać gotowość do zgodzenia się na projektowaną konferencję, lecz jest ono powstrzymywane przez skrupuły stronnictwa staroczeskiego. Zresztą, to ostatnie także nie odpowiedziało bynajmniej odmownie na propozycję rządu, lecz p. Rieger, do którego wystosowane zostało zaproszenie na konferencję, upraszał jedynie o kilka dni do namysłu, chce on bowiem porozumieć się ze swymi przyjaciółmi politycznymi z pomiędzy duchowieństwa i właścicieli większych dóbr co do sposobu, w jaki ma sobie postąpić. — W kwestji udziału Węgier w wydatkach wspólnych nadeszła tu dziś z Pesztu, przez telegraf, całkiem nowa wersja. Pisma tateczne zapewniają mianowicie stanowczo, że ministrowie węgierscy wrócili do Pesztu bez osiągnięcia porozumienia z ministrami austriackimi w przedmiocie kwestji pomienionej. Pp. Hasner i Brestl, z którymi układali się bezpośrednio hr. Andrassy i p. Lonyay, zgodzili się wprawdzie chętnie na sposób zapatrywania się węgierskich mężów stanu, lecz reszta ministrów przedlitawskich nie przystała na układ proponowany przez dwóch ich kolegów; zwłaszcza zaś Dr. Herbst miał zaprotestować stanowczo przeciw oddaniu Węgrom chociażby jednej piędzi terytorjum pogranicza wojskowego bez całkowitego ze strony Węgier wynagrodzenia. Wiadomości te wywarły tu niemałe wrażenie, tak, iż żywione już są obawy wielkiego zajścia z Węgrami; sprawa ta atoli nie jest bynajmniej tak niebezpieczną, jak ją przedstawiają pisma węgierskie. Podług brzmienia prawa o pojednaniu, w każdym wypadku, w którym nie

będzie mogło być osiągnięte porozumienie pomiędzy rządami lub delegacjami obu połów monarchji, decyzja ostateczna należy do korony; stanowi to przeto rękojmię, że żaden spór nie przybierze kierunku niebezpiecznego. Jest to zresztą grą ulubioną polityki węgierskiej, przedstawiać kwestje w zawieszaniu będące jako nadzwyczaj groźne, ażeby potem wychwalać z tem większą przesadą osiągnięcie powodzenia, jako rezultatu niezamordowanych usiłowań. — W izbie deputowanych toczyły się dziś w dalszym ciągu rozprawy nad projektem do prawa o podatku od rzemiosł. Paragraf 3-ci tego projektu, podług którego właściciele fabryk i warsztatów mieli być obowiązani potrącać z zapłaty należnej robotnikom podatki należne skarbowi i wnosić takowe do tego ostatniego, został odrzucony, pomimo iż minister skarbu i sprawozdawca komisji dokładali wszelkich starań, ażeby skłonić większość do przyjęcia tego paragrafu. (Nordd. A. Z.)

* (Książę Sanguszkowski). *General Correspondenz* z 17 lutego pisze: „Książę Sanguszkowski w liście otwartym do swych kolegów z izby panów i z izby deputowanych, protestuje przeciwko mianowaniu gabinetu. Nie żartujemy. Książę Sanguszkowski rzeczywiście zaprotestował, i to za pomocą listu, ponieważ prezes (izby panów) książę Auersperg nie chciał udzielić mu głosu do wyformułowania jego protestacji ustnie. Przedewszystkiem książę protestuje przeciwko mianowaniu rady ministrów, składającej się z członków jednej i tej samej narodowości. Nie rozumie on odwagi tych, którzy przyczynili się do utworzenia tej rady, jak również bierności narodowców, którzy nie protestowali”. *Die Presse* krytykuje ten list i w końcu powiada: „Są tam myśli prawdziwe, ale niema żadnej nowej, któraby już sto razy nie była powtórzona przez dzienniki polskie. Nie rozumiemy tej formy listu otwartego, a szczególnie ze strony człowieka, który jako mąż polityczny jest zezrem”. (*Journal de St. Petersb.*)

* (Słowacy). Dziennik *Zukunft*, przytaczając osiągnięte już rezultaty rozwoju narodowego u słowaków w ciągu ostatnich 8-u lat, wyraża słuszenie zdziwienie co do tych rezultatów, osiągniętych przy zupełnym braku środków. Ludność protestancka założyła swoim kosztem dwa gimnazja i seminarjum nauczycielskie, a słowacy katolicy już dali początek własnemu gimnazjum. Cała ludność, bez różnicy wyznań, założyła narodową Maticę z kapitałem 50,000 złr., a teraz daje składki na urządzenie domu narodowego. Niedawno założona została na akcjach słowacka drukarnia narodowa, która uwolni słowackie gazety i książki od madiarskich drukarzy.

* (Prawo obywatelstwa honorowego). Do gazety *Tagespresse* piszą, że rada miasta Budua udzieliła jednomyślnie prawo obywatelstwa honorowego pułkownikowi kawalerowi Schönfeld, dowódcy brygady skombinowanej, konstytuującej w Budua, za jego ludzkie postępowanie z lojalnym stronnictwem narodowym. Podobnie dowody wdzięczności mają być okazane przez niektóre miasta Dalmacji feldm.-por. Rodiczowi, znajdującemu się na teraz w Wiedniu.

Prusy i Niemcy.

* (Sprawy bawarskie). Depesza z Berlina donosi, że p. Perglas, domniemany następca księcia Hohenohe, ma być w dniu 22 lutego przyjęty na prywatnym posłuchaniu przez króla pruskiego, przy którym został uwierzytelniony przez dwór bawarski. Odjedzie on potem do Monachjum dla porozumienia się z królem bawarskim. Zapewniają, że dyplomata ten odmówił przyjęcia ofiarowanej mu trudnej posady, którą przyjmie tylko wtenczas, jeżeli nie wynajdy innej kombinacji. Wszyscy w Berlinie sądzą, że rząd pruski mieszał się potajemnie do wypadków zaszłych w Bawarii, i że książę Hohenohe zgadzał się zawsze z hr. Bismarckiem. Sytuacja ta przejmuje w Niemczech obawą kupców i przemysłowców. (*La Patr.*)

Francja.

* (Ciało prawodawcze). Paryż, 22 lutego. Na dzisiejszym posiedzeniu ciała prawodawczego ukończone zostały rozprawy nad interpelacją Juljusza Favre'a. Pierwszym mówcą był hr. Daru. Protestuje on przeciw zarzutowi, jakoby rząd wywołał naruszenie spokojności. Francja nie znajduje się już pod rządem dyktatorskim, lecz jest krajem wolnym; chce ona porządku zespolonego z wolnością i odrzuca wszelkie wybryki. Minister oświadcza, że w gabinecie panuje zupełna jednomyślność; monarcha odpowiada z własnego popędu na życzenia ludności i ma coraz mocniejsze z każdym dniem postanowienie ugruntowania wolności. Również z izba rząd pozostaje w zgodzie. „Chcemy tak wewnątrz jak i

na zewnątrz pokoju, mianowicie pokoju społecznego i prawdziwej wolności; chcemy rozbroić opozycję zapomocą zadosyćuczynienia zasadnym jej zażaleniom. Pomiędzy pojedynczymi ministrami nie zachodzi żadna różnica w zadaniach. Razem weszliśmy, i razem też kierować będziemy sprawami. Nie zostanie wyjęty ani jeden jedyny kamień z gmachu 2-go stycznia, inaczej bowiem cały ten gmach runąłby. Jeżeli izba pójdzie za gabinetem, w takim razie pracować będziemy wspólnie nad rozwojem swobód. Poczóż przeto narzucać krajowi agitację, która nie jest bez niebezpieczeństwa? Jeżeli ministerstwo i izba będą różnić się w przekonaniach, w takim razie upraszać będziemy monarchę, ażeby decydował swobodnie, stosownie do swych prerogatyw. Lecz ewentualność niezgody jest nieprawdopodobna”. Hr. Daru zastanawia się nad zrobionym gabinetowi zarzutem co do jego nieczynności. Wyszczególnia on projekta do praw, które zostały opracowane i złożone w izbie, i dodaje: „Ministerstwo żąda, ażeby dano mu czas do działania. Ludy wolne żądają, ażeby zasięganę było ich zdanie i nie przyjmą nic bez poprzedniego zbadania. Izba rozstrzygnie”. (Prawie jednomyślnie oznaki zadowolenia, ruch przeciągły). Posiedzenie zawieszono zostaje na krótki czas, tymczasem zaś członkowie prawego i lewego środka ułożyli i zaproponowali następujący wspólny porządek dzienny: „Wobec oświadczeń tak stanowczych i lojalnych ze strony ministerstwa, które gwarantuje Francji porządek i wolność, izba przechodzi z zupełnym zaufaniem do porządku dziennego”. Przy rozpoczęciu się na nowo posiedzenia, Juljusz Favre zabiera głos. Winszuje on sobie wyrazów powiedzianych przez ministra. Nowem jest dla niego widowiskiem widzieć ministra zrywającego z tradycjami przeszłości i żądającego zwrotu wolności. Wszelakoż mowca trwa w przekonaniu, że rzady osobiste nie zostały jeszcze bynajmniej usunięte. Wyz wzmiankowany porządek dzienny zostaje w końcu przyjęty 236 głosami przeciw 18. (*Wolffs T. B.*)

(Kwestja algierska). Miare sposobu myślenia ministerstwa daje projekt uchwały senatu, mający uregulować stosunki w Algierji. Projekt ten, który ogłoszony został przez *Journal de Paris*, dąży do zadosyćuczynienia życzeniom wyrażanym tak przez samych kolonistów, jak również przez stery liberalne w kraju macierzystym. Całe terytorjum kolonji, z wyjątkiem okręgów zamieszkałych przez krajowców, ma być podzielone na trzy departamenty, które zarządzane będą przez urzędników cywilnych. Administracja zorganizowana zostanie podług zasad przyjętych w departamentach kraju macierzystego. Rady municypalne i jeneralne wybierane będą na zasadzie prawa głosowania powszechnego. Sędziowie sądów i trybunałów pierwszej instancji będą nieodwołalni. Każdy z trzech departamentów posyłać będzie do ciała prawodawczego po jednym deputowanym. Algierja przeto uznana zostanie jako część nieodłączna narodu, która zajmie miejsce w reprezentacji ludu i będzie mogła bronić tam sama swoich interesów, bez potrzeby uciekania się na przyszłość do prosby. Okręgi zamieszkałe przez krajowców, które podzielone zostaną również na departamenty, pozostawać będą nadal pod zarządem wojskowym. Rządy ogólne i administracja kolonji powierzone będą jeneralnemu gubernatorowi, któremu służyć będzie stopień ministra i który mieć będzie swe siedlisko w Algierze. Budżet ustanawiany będzie corocznie przez wyższą radę, złożoną wyłącznie z członków wybranych przez rady jeneralne departamentów zarówno kolonistów, jak i krajowców. Rozprawy sądowe odbywać się będą bez sędziów przysięgłych. Osobne uchwały senatu uregulują wychowanie elementarne, publiczne wyznawanie wiary muzułmańskiej, stosunki własności arabskiej, i nareszcie zmiany jakie mają być wprowadzone w prawie cywilnem muzułmanów i żydów miejscowych. (Nordd. A. Z.)

O rozruchach w altajskim górniczym okręgu.

(Artykuł wzięty z *Głosca Urzęd.*)

Włościanie i rzemieślnicy wspomnianego okręgu, do drugiej połowy 1869 roku pozostawali zupełnie spokojni: bez oporu wykonywali prawne wymagania władzy, i nie tylko regularnie, ale prawie bez zaległości płacili podatki skarbowe, ziemskie powinności i czynsze za grunta. W ostatnich dniach września 1869 r., dwaj dymisjonowani rzemieślnicy, kupili od jakiegoś dymisjonowanego czy usuniętego urzędnika za 8 rsr. egzemplarz Nr. 23-go *Tomskiego Dziennika Gubernjalnego* z 1868 r., w którym zamieszczona była Najwyżej zatwierdzona uchwała

głównego komitetu o urządzeniu stanu wiejskiego i środkach dla zabezpieczenia bytu ludności zakładów górniczych. Urzędnik, który sprzedał ten egzemplarz dziennika, wytłumaczył Kulakowowi i Charewowi, iż jest to Najwyższy manifest, według którego wszyscy bez wyjątku włościanie i rzemieślnicy altajskiego okręgu górniczego uwalniają się od opłaty podatków skarbowych i ziemskich, oraz czynszów i od powinności rekruckiej, pierwi — na trzy lata, a drudzy — na sześć lat. Nieumiejący czytać Kulakow i Charew, zaczęli objeżdżać z nabytym przez nich numerem *dziennika*, włoście, gromadząc koło siebie znaczne tłumy włościan i rozgłaszając pomiędzy nimi wieść o manifestie. Do nich przyłączył się włościanin Makarew, umiejący czytać, wpływowy i bogaty starzec, oświadczając na zgromadzeniach, że znajdujący się w rękach Kulakowa i Charewa numer *dziennika gubernjalnego*, jest istotnym manifestem. Środki wytłumaczenia i przekonywania ze strony władzy miejscowej i umyślnie wydelegowanego w tym celu urzędnika, pozostały bez skutku, a tymczasem liczbe podlegaczy powiększyły cztery nowe osoby — włościanie: Płotnikow, Kuzniecowa, Szabanow i kolywański mieszczanin, były kantonista, żyd Widerow. Za ich wpływem, pośród włościan i rzemieślników rozpowszechniła się myśl, jakoby zwierzchność ukrywała przed ludem manifest, w celu obroczenia na swą korzyść wnoszonych do skarbu opłat, i jakoby Widerow i Płotnikow otrzymali telegram od cesarza, potwierdzający uwolnienie od opłaty podatków, w skutku czego włościanie i rzemieślnicy odmówili płacenia podatków i posłuszeństwa.

Gubernator tomski wydał rozporządzenia co do wprowadzenia do wsi Berskoje oddziału wojska, sam się tam udał i kazał się zebrać zgromadzenie włościanemu: z włościan — po jednemu z 10 gospodarzy, a rzemieślnikom obowiązany płacić podatki — wszystkim bez wyjątku. Lecz na zgromadzenie stawili się włościanie nie więcej 300, a z 500 rzemieślników, którzy mieli się stawić, zgromadziło się 25; inni zaś rzemieślnicy, z znaczną liczbą włościan, pod przewodnictwem Widerowa i dwóch jego współpracowników, zebrałi się na oddzielne zgromadzenie we wsi Irmenskoje, o 45 wiorst od wsi Berskoje, gdzie zebrało się ich do 300. Z nich główni i drugorzędni przywódcy, w liczbie 39, umieszcili się w oddzielnym domu, a inni rozkwaterowali się po wsi. Żeby przekonać się o zamiarach tego tłumu, wysłany był do wsi Irmenskoje urzędnik policyjny z żandarmem, ale aresztowano ich tam, a pierwszego z nich groźbami zmuszono napisać do gubernatora raport, aby przybył osobiście, dla objaśnienia manifestu. Raport ten był sprawdzony przez Widerowa. Otrzymałszy raport i wiadomość że tłum jest uzbrojony, i zamierza w razie nieprzybycia gubernatora udać się do wsi Berskoje, gubernator wysłał do wsi Irmenskoje sprawnika i 150 żołnierzy pod dowództwem sztabs-officera, którzy przybywszy tam, z nastaniem nocy, i okrzykiem „hura”, otoczyli dom gdzie znajdowali się herszci. Ci ostatni wzięwszy żołnierzy za swoich, odpowiedzieli tymże okrzykiem: „hura”, lecz dostrzegłszy pomyłkę dali trzy wystrzały do dowodzących, lecz wystrzały chybiły. Dla uprzedzenia nowych wystrzałów, żołnierze dali salwę do scian domu, przyczem dwa wystrzały trafiły w okno i zraniły dwie z osób znajdujących się w domu. Uzbrojeni w noże i pałki, zebrani w domu chcieli się bronić i dla tego pogasili światła, ale widząc nierówność sił, poddali się. Jeden z nich dymisjonowany urzędnik z służby solnej, Sawinow, nieotrzymawszy żadnej rany z wystrzału wyskoczył przez okno i zabił się. Na drugi dzień rano, oddział wojska powrócił do wsi Berskoje, zabrawszy z sobą wszystkich 38 aresztowanych, z których dwóch rannych odesłano do szpitala wojskowego na kurację. Po wyjściu oddziału wojska, niektórzy ze zgromadzonych we wsi Irmenskoje, rozpuścili pogłoskę, jakoby żołnierze nie byli przysłani przez zwierzchność, ale zostali najęci z przypadkowo przechodzącego tamtędy oddziału przez pokojowego pośrednika, dla nastraszenia włościan jego rewiru i już więcej nigdzie się nie pokażą. Dla tego tymże sprawnikowi i sztabs-officerowi zostało polecone przejść z kompanją żołnierzy przez wszystkie wsie na rozległości 200 wiorst w szerz i 100 wiorst wzdłuż, gdzie najbardziej okazało się nieposłuszeństwo władzy i opór w płaceniu podatków. Potem porządek został przywrócony i podatki zostały zapłacone całkowicie. Głównych zaś sprawców rozruchów oddano pod sąd wojenny.

R o z m a i t o s c i.

* (Zemsta małżonka). Pewien jegomość wy-

sokiego stopnia wojskowego, który bywał na balach dworskich, dostrzegł jak żona jego wręczyła bilecik żołnierzowi z kompanji stu-gwardzistów. Mocno zmartwiony tem odkryciem, mąż postanowił zemścić się; ale wyzwać żołnierza na pojedynek byłoby śmieszne, a zabić go byłoby to rozgłosić swą hanbę. Postanowił przeto zemścić się w ten sposób: najprzód osadził w wareszcie kochanka swej małżonki, poczem ułożył taką komedję: podczas objadu wchodzi służący i zawiadamia panią, że w przedpokoju czeka jakiś żołnierz i pragnie z nią pomówić. Powiedz, że ja go nie znam i że nie masz mnie w domu, odpowiedziała ona pobladła; tymczasem mąż, niezwracając niby na to uwagi, jadł obiady. Nazajutrz, w czasie obiadu, powtórzyła się taż sama scena; po odgłosie dzwonka, wszedł służący i zaanonsował: „Pani, w przedpokoju oczekuje jakiś żołnierz i pragnie pomówić z panią na osobności. — Czy ten, który przychodził wczoraj? — Nie, inny. — Powiedz mu, że mnie nie masz w domu. — W ciągu kilku dni taż scena powtarzała się z coraz nowym żołnierzem, tak, że straciwszy cierpliwość, pani rozgniewała się i odezwała się do swego małżonka: „Jestem ofiarą jakiegoś złego żartu; proszę cię abys oddalił naszych służących, nie chcę bowiem być pośmiewiskiem w własnym domu. — Mąż odpowiedział: przychodzących do ciebie żołnierzy ja sam przysyłam. Pragnęłaś rozmawiać na osobności z żołnierzem pułku *** i ja ich posyłam jednego za drugim. Mamym ośmkroć stotysięcy ludzi w armiji, a kiedy będziesz codzień mieć po jednej wizycie żołnierskiej, to możesz być pewna, że te wizyty potrważą 222 lat. Małżonka nie wiedziała co odpowiedzieć na to oświadczenie; powiadają, że postanowiła wstąpić do klasztoru.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

Warszawa, dnia 13 (25) Lutego.

KOLEJE ŻELAZNE odchodzą:

Z Warszawy: Do Sosnowca i Granicy, pociąg pospieszny o godzinie 6 minut 30 rano i pociąg osobowy o godzinie 11 rano. — Do Aleksandrowa, pociąg osobowy o godzinie 1 minut 33 po południu i pociąg pospieszny o godzinie 6 minut 30 rano. — Do Terespolu, pociąg osobowy o godzinie 10 rano. — Do Petersburga pociąg pospieszny o godzinie 11 rano i pociąg osobowy o godzinie 11 w nocy.

przychodzą:

Do Warszawy: Z Sosnowca i Granicy, pociąg pospieszny o godzinie 8 minut 51 wieczór i pociąg osobowy o godzinie 5 minut 38 po południu. — Z Aleksandrowa, pociąg osobowy o godzinie 3 po południu i pociąg pospieszny (razem z Granicznym). — Z Terespolu pociąg osobowy o godzinie 5 minut 36 po południu. — Z Petersburga, pociąg pospieszny o godzinie 5 po południu i pociąg osobowy o godzinie 4 rano.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Pociąg Nr. 1, wychodzi z Łodzi o godz. 12 min. 23 przybywa do Kolaszek o godz. 1 m. 10 i tam spotyka się z pociągiem osobowym drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej. Podróżni pociągiem tym udający się, przybywają do Sosnowca o godz. 9 wieczór, a do Wrocławia o godz. 12 m. 12 rano.

Pociąg Nr. 2, wychodzi z Kolaszek o godz. 2 min. 35 przybywa do Łodzi o godz. 3 m. 32. Pociąg ten łączy się w Kolaszkach z pociągiem osobowym drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, wychodzącym z Sosnowca o godz. 7 m. 30 rano. Podróżni pociągiem Nr. 1 przybywający do Kolaszek o godz. 1 m. 20 łączy się z tymże pociągiem drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, przybywający do Warszawy o g. 5 m. 38 po południu, a do Aleksandrowa o g. 7 m. 20 wieczorem.

Kalendarz.

W sobotę 14 (26) lutego, — św. Aleksandra bisk. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 56; zach. o godz. 5 min. 32.

W niedzielę 15 (27) lutego, — św. Anastazji panny i Leandra bisk. wyzn. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 53; zach. o godz. 5 min. 33.

Stan pogody.

Table with 3 columns: Dnia z rana ciepła + 1.00 R., Wczoraj, Barometr w milimetrach, Termometr Reaumur, Stan nieba.

Największe ciepło + 0,02 R. Największe zimno - 4,03 R.

Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 5.

W i d o w i s k a.

WIELKI TEATR. — Dziś, w piątek, dramat w 6-ciu aktach, Mauprat. — Osoby: Hubert de Mauprat — p. Ostrowski; Edmea, jego córka — pani Modrzejewska; Hrabia de la Marche — p. Stolpe; Pan Aubert — p. Boczkowski; Jan Mauprat — p. Królikowski; Bernard, jego synowiec — p. Wardziński; Leonard — p. Piasecki; Antoni — p. Adler; Wawrzyniec — p. Dąbrowski; Ludwik — p. Maruszczyński; Piotr — p. Dobrowolski; Gaucher — p. Sejde (powyżsi sześciu, bracia Mauprat); Marion — p. Grzywiński; Parience — p. Chęciński; Tourny — p. Damse; Panna Leblanc — panna Micńska; Urzędnik sądowy — p. Mroziński; Służący w zamku Roche-Mauprat — p. Krupiński. — Początek o godzinie 7-ej. — Jutro, w sobotę, opera Norma, przez artystów włoskich; abonament zawieszony. — Wczoraj, we czwartek, dawano operę Lucja z Lamermooru, było osób 660.

TEATR ROZMAITŹCI. — Jutro, w sobotę, komedia Helena de la Seigliere. — Wczoraj, we czwartek, dawano dramat Miss Multon; obrazek Dwa wesela, było osób 561.

GABINET ZOOLOGICZNY (w pałacu Kazimierowskim). — Otwarty w Niedziele i Czwartki.

MUZEUUM SZTUK PIĘKNYCH (w pałacu Kazimierowskim) w pawilonie na lewo, we Czwartki i Niedziele bezpłatnie, od godz. 10-ej rano do 2-ej po południu.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — Codziennie, od godziny 10 rano do wieczora. — Cena wejścia kop. 15; w niedzielę zaś i święta kop. 5.

TEATR MAGICZNY (przy ulicy Miodowej w domu Lessera N. 490/1). — Dziś i codziennie w wyjątkiem piątków, Wielki wieczór fantastyczno-wschodni w nowym zupełnie rodzaju, dany przez profesora Levieux Galeuchet, czyli czarnoksiężnika Wschodu. Fizyka, magia, czarnoksiężstwo, magnetyzm. — Początek o godzinie 7-ej. — Ceny znizone: za miejsca numerowane — 60 kop., za pierwsze miejsce — 40 kop., za drugie — 20 kop. — NB. Co niedziela przedstawienie dla dzieci o godzinie 2-ej, po cenie połowicznej.

ALKAZAR (przy ulicy Królewskiej). — Dziś i codziennie, przedstawienia izraelskiej trupy dramatycznej, w języku niemieckim. — Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

W SALONACH PRADO (za rogatkami Wolskimi). — W niedziele, wtorek i sobotę, Koncert orkiestry węgierskiej towarzystwa narodowej muzyki z Komorna, pod dykcją M. Plaskesa. — Codzień nowy program. — Początek o godzinie 5-ej po południu. — Bilet wejścia po kop. 20. — W niedziele i każde święto, Wieczory tańczące. — Mężczyźni płać po kop. 30; — damy w towarzystwie mężczyzn bezpłatnie. — Jutro w sobotę, Maskarada, — damy mogą być w masce lub bez maski, w towarzystwie mężczyzn bezpłatnie; — bilet wejścia kop. 75 i na ubogich kop. 5. — Omnibusy z placu Krasińskiego kursują na miejsce po kop. 15 od osoby. — Kontramarkarnia obok sali oranżeryjnej.

* Przyjechali do Warszawy: jenerał-lejtnant hrabia Nirod, z Malinowej-Góry; jenerał-major Kordaszewski, z Łodzi; rzeczywisty radca stanu Gromeka, z Siedlec; kamerjunkier hrabia Starzeński, z Petersburga.

* Dnia 12 (24) b. m. i roku, chorych w 8-u cywilnych szpitalach: przybyło 96, wyzdrowiało 73, umarło 11, pozostało 2188 (mężczyzn 1107, kobiet 1081) z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 209, kobiet 193.

* Dnia 12 (24) bież. mies. i roku, urodziło się: chrześcijan: płci męskiej 6, płci żeńskiej 4; starozakonnych: płci męskiej 4, płci żeńskiej 3, razem 17; — zawarło śluby małżeńskie: par: chrześcijan 9; starozakonnych —; — umarło: chrześcijan: płci męskiej 8, płci żeńskiej 6; starozakonnych: płci męskiej 3, płci żeńskiej 2, razem 19.

Ceny Targowe.

dnia 12 (24) Lutego 1870 roku.

Table with 4 columns: RODZAJ PRODUKTOW, Czwetwrt, Korzec od — do, rskr. kop., ruble sr. i kopiejki.

Pud siana od kop. 30 — 35. Pud słomy od kop. 22 1/2 — 25. Dowozy: Pasenicy 343; Żyta 171; Jęczmienia 229; Owsa 286 czwetwrtli.

KURSA TELEGRAFICZNE

Ajentyury Rudolfa Okręta z Berlina, d. 12 (24) Lutego 1870 r.

Table with 2 main columns: Z BERLINA and Z WIEDNIA, listing various telegraphic rates for items like banknotes, bonds, and exchange rates.

KURSA GIELDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 13 (25) Lutego 1870 r.

Table with 4 columns: MONETY, PAPIERY, Ządano, Płacono, listing market rates for various securities and currencies.

